

indeholder noget af reel Betydning for det her foreliggende Spørgsmaal, for de danske Sognes Vedkommende, eller at det i alt Fald snarere maatte gaa i modsat Retning af det, der paaberaabes.

Med Hensyn til selve Forholdets Realitet skal jeg endnu bemærke: Det ærede Medlem, som sidst talte, gjorde gældende, at det ikke var noget Spørgsmaal af videre finansiel Betydning, thi det vilde jo kun dreje sig om en 10—11,000 Kr. om Aaret. Dette er nu neppe ganske rigtigt. Thi det maa erindres, at Loven af 29de Marts 1867 ordner Forholdet ikke blot i de 8 sønderjydske Sogne, men ogsaa for Ærøs Vedkommende, og jeg har allerede modtaget en Henvendelse fra Ærø om, at der, naar dette Andragende bliver imødekommet, maatte ske noget lignende for Ærøs Vedkommende, saa Spørgsmaalet altsaa finansiel set strækker sig ikke saa lidt videre, end det gør efter det foreliggende Andragende. Dernæst maa jeg udtale, som min foreløbige Opfattelse af Sagen, at det, der vil nærmest kunne blive Grund til at diskutere, er selve det Princip, som laa til Grund for Loven af 29de Marts 1867, men neppe den Maade, hvorpaa det blev gennemført. Princippet var nemlig det, at Ejendommene i disse tidligere sønderjydske Sogne skulde beholde den samme Skat, som de hidindtil havde svaret. Deraf maatte Følgen blive, at den for nogle Ejendommers Vedkommende blev mindre, end den vilde blive efter de danske Skattelove, for andres derimod større. Om dette Princip var rigtigt eller ikke, kan, som sagt, omdisputeres, men det var det Princip, der laa til Grund for Loven og derefter blev den utvivlsomt rigtigt anvendt. Jeg skal med Hensyn til Forholdets Oprindelse endnu bemærke, ud over hvad der er anført af den ærede Ordfører og den sidste ærede Taler, at Forholdet, saa vidt jeg har kunnet trænge ind i det, synes fremkommet derved, at der tidligere i disse Sogne fandtes meget store Gaarde med meget udstrakt Jordtilliggende, som tildels laa fjært fra Gaardene. I Tidens Løb solgte derfor adskillige af Gaardejerne de mere fjærntliggende Dele af Jorden, der da fraskiltes som særlige Parceller til Bebyggelse, og saaledes, at Kjøbesummerne vare meget smaa; ofte var der maaske slet ingen, saa at Salget foregik ved, at der paa lagdes Køberne en aarlig Afgift til Gaarden. Dette blev ved Matrikuleringen i Slutningen af forrige Aarhundrede forandret derhen, at disse Afgifter bleve indbetalte direkte paa Amtstuen, og at Beløbet

da blev fradraget i Gaardens Skat, og derefter blev altsaa de enkelte Gaardes Skat saa meget mindre, som de havde solgt mere paa disse Vilkaar. De Gaarde, som intet havde solgt, fik ingen Nedsættelse i deres Skat; de som havde solgt lidt, fik en lille Nedsættelse, og de som havde solgt mere, fik en stor Nedsættelse, og derved fremkom den ulige Beskatning af de enkelte Ejendomme, som nu maaske er ret paa-faldende, men som den Gang havde sin naturlige Grund, og som tillige har ført til, at de paagældende Ejendomme senere ved Køb, Salg og Arv ere blevne vurderede efter den større eller mindre Skattebyrde, som paahvilede dem. Naar det nu anføres i Andragendet og ogsaa af den ærede sidste Taler, at der ved Hartkornsansættelsen ogsaa er tilvejebragt Ulighed, idet, som det siges, de Ejendomme, som tidlig var i Kultur og følgelig vare haardest beskattede før Inkorporationen, have faaet en forholdsvis høj Ansættelse; saa gælder dette jo den Matrikulering, som fandt Sted i forrige Aarhundrede, men ikke den Hartkornsansættelse, som fandt Sted efter Overgangen til Kongeriget. Om denne Hartkornsansættelse maa det vistnok siges, at den i det hele taget snarest var lempelig og snarest lavere end den tilsvarende i Kongeriget, netop fordi man ikke ønskede at stille sig strengt over for disse Sogne, og ikke vilde bebyrde dem for stækt. Følgen deraf blev, at det Beløb, som blev ansat under Betegnelse af Gammelskat, blev saa meget mindre, som Hartkornet blev ansat lavt, idet jo Ordningen var den, at man indførte Land- og Ligningsskat paa ganske tilsvarende Maade, som Ligningsskatten i sin Tid var indført i Kongeriget, nemlig ved Ophævelsen af et vist Antal Skatter af en lignende Art som dem, der i 1850 bortfaldt i Kongeriget, og som hævdes mod Ækvivalent i Land- og Ligningsskatter. Det blev bestemt, at af det øvrige tilbageblivende Skattebeløb for hver Ejendom skulde et Beløb af 6 Rigsdaler og 80 Skilling betegnes som Gammelskat, altsaa samme Beløb, som fastsættes som Gammelskat i Kongeriget, og det overskydende fik saa det særlige Navn Jordebogsaftgift. Dette Navn angiver i Virkeligheden intet som helst om, hvorvidt disse Afgifter oprindeligt have været Skattebeløb eller Domanialfgifter, og dette forklarer ogsaa, at Beløbet stiller sig saa forskelligt i de forskellige Sogne og for de forskellige Ejendomme inden for det enkelte Sogn. Dersom Hartkornsansættelsen havde været højere, vilde det Beløb, der blev betegnet som Gammel-